

SAATUSESSE

Parfüümipealinnas Grasse'is sündinud Prantsuse-Tuneesia päritolu näitleja **Adam Bessa** armastab enda sõnul kinotegemist väga, ent ütleb, et kui filmid talle ühel päeval enam rõõmu ei paku, naaseb ta meelsasti Marseille'sse, oma eelmise töö ehk kalamüümise juurde.

TEKST KRISTI PÄRN-VALDOJA FOTOD CHANEL, KRIS DEWITTE/FILMS GRAND HUIT, NETFLIX JA VIDA PRESS

Auhinnatud draamast “Harka” tuntud ja koos Chris Hemsworthiga Netflixi filmis “Extraction” ning selle järjes mänginud Bessa kehastab tõsielusündmustel põhinevas poliitilises põnevikus “Kummitused” (Les Fantômes) surmasuust pääsenud araablast, kes jõuab oma piinaja otsingutel Prantsusmaale. Filmikriitik Tristan Priimägi kirjeldab seda Cannes'is esilinastunud thrillerit kui “igati tublit tükki, mida võiks vabalt soovitada”, lisades, et Adam Bessile “sobib nii hästi süngus, tõsidus ja stress, et kui ma teda “Kummitustes” ühes stseenis naeratamas nägin, siis pea-aegu ehmatasin, sest see on temaga nähtud filmide peale kokku küll esimene kord”.

Üsna tõsine mees tundub Bessa olevat ka päris elus, kuigi meie intervjuu jooksul jõuab ta lisaks naeratamisele paar korda ka naeruni.

Meie vestlusele eelneb aga täitsa lõbus lugu. Sõidan liftiga Pariisi Sofiteli hotellis viiendale korrusele, kus toimuvad Prantsuse filmi pressipäevad. Teisel korrusel lähevad uksed lahti ja sisse astub veidi segaduses ilmega, hotelli tuhvrites ja lumivalges T-särgis Adam Bessa, kes litsub innukalt esimese korruse nuppu.

“See lift läheb praegu üles,” püüan härrat hädast välja aidata.

“Aa. No eks ma lähen sellega siis pärast jälle alla.”

“Tore, sest mul on teiega poole tunni pärast intervjuu.”

“Aa, see tähendab, et ma pean siis ju hoopis samale korrusele tulema?”

“No karta on, jah.”

Viiendal korrusel on härral juba pressipäevade “jaamakorraldajad” vastas ja poole tunni pärast meie intervjuu tõesti ka toimub. Tuhvrid on Bessa selleks ajaks küll jõudnud tossude vastu vahetada ja T-särgi peale pannud beežika Prada kampsiku.

Adam Bessa koos näitleja Élodie Bouchez'ga Chaneli moemaja korraldatud Césari filmiauhindade nominentide väljakuulutamisele pühendatud õhtusöögil. Auhinnale kandideeris rolli eest filmis “Kummitused” ka Bessa.

KIRJUTATUD

Adam Bessa Jonathan Millet' filmis “Kummitused”, mis valmis Saksamaa-Prantsusmaa-Belgia koostöös.

Olete Tuneesia-Prantsuse päritolu, ent filmis mängisite süürlast. Ja õppisite selleks rolliks ära ka süüria keele?

Jah, sest režissöör Jonathan Millet ütles kohe, et ta ei soovi teha järjekordset lääne filmi, kus räägitakse vigast araabia keelt. Seda ei tahtnud ka mina. Nii et õppisin kuude kaupa keelt, kohatusin süürlastega. Suhtlesin väga paljude inimestega, kellelt sain rolli loomisel ja keele ning aktsendi õppimisel hindamatut abi. Väga palju aitas mind Hala Rajab, kes mängib filmis Yarat ja on päriselt süürlane, Damaskuses sündinud. Mind ümbritsesid kogu aeg erakordselt head inimesed ja ma ise pühendasin end täielikult rollile. Õppisin süüria keelt 13 tundi päevas, magasin kõrvaklapid peas ning kuulasin unes süüriakeelseid podcaste. Selleks, et mu aju keele ja aktsendi vastu võtaks. Keel ei ole ju ainult sõnad. Keel on suhtumine, mõtlemise viis. Keel muudab meie käitumist. Näiteks see, kas oskad vabalt mingit võõrkeelt rääkida või päriselt elad sealses keskkonnas, on kaks täiesti erinevat asja. Vahel sa tunned võõrsil oma rahvuskaaslase ära juba ammu enne seda, kui ta üldse suu lahtigi teeb – on ju?

Absoluutselt! Lugesin ühest su intervjuust, et olid lapsest saadik kirklik kinofänn, ent läksid Pariisi teatrikooli ja siis otsustasid aasta pärast õpingutest loobuda. Miks ometi?

Mul sai sellest lihtsalt kõrini. Ma olen pärit Marseilles't. Linnast, mille elanikud ei käi liiga palju kinos ega loe kuigi palju raamatuid. Pariisi teatrikool ja Marseille on nagu öö ja päev, täiesti erinevad maailmad. Pariis erineb muidugi üldse kõikidest ülejäänud Prantsusmaa linnadest, minu jaoks on see siiani nagu mingi teine kuningriik. Pariisis hinnatakse sind selle järgi, kes sa oled. Marseilles'is on peamine see, mida sa teed. Mulle tundus see kõik nii teistmoodi, et ma lihtsalt ehmusin. Tundsin, et ei sobitu sinna, ma ei leidnud Pariisis oma rütmi. Lisaks tundus, et ega mulle kui Tuneesia prantslasele nagunii mingeid muid rolle kui terroristi või narkodiileri omi ei pakuta ja et ma ei saa ju neid lõpmatuseni teha, nii et otsustasin kooli pooleli jätta ning kogu selle kino- ja teatrivärgi kuu peale saata. Olen mereinimene, nii et tuln koju tagasi ja läksin kalapoodi tööle. Mõtlesin, et parem müüa Marseille'is kala kui olla õnnetu ja teha midagi, mis mulle ei meeldi.

Aga ometi istume me nüüd, 13 aastat hiljem siin ja räägime sinu uuest filmist...

Araabia keeles öeldakse selle kohta mak-tub. See on saatust, sinu saatusesse kirjutatud. Usun, et see, mis juhtuma peab, see ka juhtub. Ja ma usaldan oma instinkte, nii et kui üks sõber palus mul oma lühifilmis kaasa teha, hakkasid asjalt vaikselt jälle kino poole arenema. 2017 kutsus Alžeeria filmitegija Sofia Djama mind prooviesinemisele ja andis mulle rolli oma debüütfilmis “Les Bienheureux”, mis sai Veneetsia filmifestivalil mitu auhinda, sealt edasi tulid uued pakkumised ning nõnda see läks.

Ütlesid, et usud saatusesse. Millisel hetkel oma karjääris sa tundsid, et jah, nüüd võin olla kindel, et minu saatust on olla näitleja?

Ma pole seda siiaani tundnud. Jah, praegu ma teen seda tööd, ent kes teab,

“Näitlen kindlasti seni, kuni ma sellest midagi õpin,” ütleb Adam Bessa.

Vasakult: Anthony Russo, Adam Bessa, Chris Hemsworth, Golshifteh Farahani, Sam Hargrave, Olga Kurylenko ja Daniel Bernhardt 2023. aasta filmi "Extraction 2" esilinastusel New Yorgis.

võib-olla homme lõpetan ära. Ma pole endale kunagi öelnud, et jee, ma olen nüüd näitleja! Mitte kunagi. Mul on väga hea meel, et saan sellest tööst elatuda ja oma perekonda toetada, aga kindlasti ei saa ma öelda, et teen seda elu lõpuni. Aga see on olnud väga ilus teekond ja ma näitlen kindlasti seni, kuni sellest midagi õpin. Niipea kui tunnen, et filmides osalemine ei anna mulle enam midagi, et see ei arenda mind edasi, lõpetan ära. Ja lähen rahuliku südamega kalapoodi tööle tagasi.

Sa oled kaasa teinud mitmes poliitilises mängufilmis, kas see on kuidagi ka su igapäevaelu mõjutanud?

Jah, kui mängisin Ameerika filmis "Mosul", ähvardas ISIS mind isiklikult, ja see mõjus päris hirmutavalt. Mu kaasnäitlejale saadeti screenshot linna kaardist, kus oli ära märgitud tema kodu aadress. Seepärast olin nüüd, "Kummitusi" tehes äärmiselt diskreetne. Rolliks valmistudes ja uurimustööd tehes rääkisin sellest vaid ainult neile, kellele tõesti pidi rääkima.

Aga see kogemus ISIS-ega ei pannud sind loobuma Hamidi rollist "Kummitustes"? Filmivõtete ajal oli ju vist veel Asad võimul?

Jah ja ma teadsin, et pean olema ettevaatlikum. Aga ei, mul ei tulnud pähegi rolli tagasi lükata! Sest kui minusugused ei anna häält inimestele, kes rääkida ei saa, siis kes peaks seda tegema? Väga lihtne on kohvitassi taga arutada, et oi kui hirmus see on, mis seal toimub, ja küll mul on neist inimestest kahju, aga vahel on vaja tegutseda.

Seni oled osalenud peamiselt filmides, mis on üsna tõsistel ja süngetel teemadel – kas teeksid vahelduseks ka mõne romantilise komöödia, kui pakutaks?

Muidugi! Ma pole küll päris kindel, kas ma sinna sobiksin ja seal ka hea oleksin,

Adam Bessa koos Julia Franz Richteriga filmis "Kummitused".

Mõtlesin, et parem müüa Marseilles's kala kui olla õnnetu JA TEHA MIDAGI, MIS MULLE EI MEELDI.

aga mulle väga meeldiks proovida. Kusjuures ma ei arva üldse, nagu oleks romantilises komöödias mängimine kuidagi lihtsam kui näiteks poliitilises trilleris. Jah, surmaähvardusi komöödias osalemise eest ehk ei saa, aga oma tööd võtaksin ma ikka sama tõsiselt. Samas on romantiliste komöödiade näitlejad alati nii võluvad ja naljakad, mina olen tume ning tõsisem, nii et ma siiski kardan, et ega keegi mulle seda pakumist ei tee, hahhaa. Mulle endale meeldivad komöödiad väga, sest leian, et neid filme on vaja. Inimesed peavad hingata ka saama. Ma ei suhtu kellessegi halvasti, mulle meeldivad ühtviisi nii Jim Carrey kui ka Sean Penn. Ja muide, ma olen tohutu "Notting Hilli" fänn.

Päriselt? Mina ka!

Päriselt, see on täiesti suurepärane film, võin seda lõpmatuseni vaadata.

Mainisid enne, et teatrikooli ajal arvasid, et sa ei tahaks lõpmatuseni

diilerite ja terroristide rolle mängida. Kui neid nüüd sulle pakutaks, kas võtaksid vastu?

Oleneb narratiivist. Kui roll on huvitav ja mitmekülgne, siis kindlasti. Ma ei taha kuidagi halvustada neid näitlejaid, kes taolisi rolle teevad, aga minu jaoks sõltub kõik stsenaariumist, režissööri vaatenurgast ja sõnumist, mida ta tahab edastada. Kui film on rassistlik või islamofobne, siis ma kaasa ei teeks.

Sa oled sündinud lõhnapealinnas Grasse'is...

Hahhaa jaa, kõikides mu nii-öelda ametlikes biograafiates on nii kirjas küll, ent tegelikult elas mu pere ikka Marseille'is. Mu emal algas Grasse'is sünnitus, nii et ma sündisin parfüümipealinnas tõesti. Ja armastan parfüüme väga. Mul on väga hea nina ja ma käin Grasse'is üpris tihti. Mulle meeldib tohutult ka kunstnik Henri Matisse, keda samuti Grasse inspireeris.

"Kummitused" praegu kinodes.

2022. aasta filmis "Harka".